

Persbericht

PB05-145
22 december 2005
9.30 uur

iets meer banen

In het derde kwartaal van 2005 waren er iets meer banen dan in het tweede kwartaal. Voor seizoenseffecten gecorrigeerd nam het aantal banen van werknemers met 7 duizend toe. Daarmee zet het lichte herstel van de werkgelegenheid door. De loonkosten per arbeidsjaar waren in het derde kwartaal 2,2 procent hoger uit dan een jaar eerder. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

Banenverlies voorbij

Voor de tweede keer sinds het begin van 2003 is van kwartaal op kwartaal sprake van een lichte banengroei, en wel van 7 duizend banen. In de loop van 2003 gingen er gemiddeld 40 duizend banen per kwartaal verloren. Sindsdien is de daling teruggelopen tot 12 duizend in het eerste kwartaal van 2005, gevolgd door de lichte groei in het tweede en derde kwartaal. Seizoeninvloeden kunnen een sterk effect hebben op de werkgelegenheid. Voor een goed beeld van de kortetermijnontwikkelingen is daarom gebruik gemaakt van seizoengecorrigeerde kwartaalcijfers.

Voor het eerst in vier jaar meer banen in het bedrijfsleven

Voor het eerst sinds het derde kwartaal van 2001 is het aantal banen in het bedrijfsleven licht gestegen. In de afgelopen jaren liep de ontwikkeling van de werkgelegenheid tussen bedrijfsleven en collectieve sector (overheid, onderwijs en zorg) sterk uiteen. In het bedrijfsleven was in 2002 al sprake van banenverlies, dat in 2003 toenam en in 2004 begon terug te lopen. De werkgelegenheid in de collectieve sector kende in 2002 juist een sterke groei, die in de jaren daarna afvlakte.

Meer werk bij zakelijke dienstverleners en in de zorg

De bescheiden werkgelegenheidsgroei in het derde kwartaal is te danken aan de zakelijke dienstverlening en de gezondheidszorg. In de andere bedrijfstakken is sprake van een kleine krimp of stabilisatie.

De groei in de zakelijke dienstverlening is voor het grootste deel het gevolg van meer uitzendwerk, maar ook in branches als de computerservicebureaus, reclamebureaus en economische dienstverlening gaat het beter met de werkgelegenheid. In de collectieve sector komt de groei geheel voor rekening van de gezondheids- en welzijnszorg. In het onderwijs is de werkgelegenheid vrijwel stabiel, bij het openbaar bestuur verdwijnen gestaag banen.

Meer vrouwen aan het werk

In vergelijking met een jaar geleden lag het aantal banen in het derde kwartaal van 2005 nog wel 11 duizend lager, maar ook in de jaar-op-jaarvergelijking tekent zich een duidelijke verbetering van de arbeidsmarkt af. Er waren 22 duizend meer vrouwen aan het werk dan een jaar geleden. Het aantal banen dat bezet wordt door mannen lag nog wel 33 duizend lager, maar ook hier vlakkt de daling snel af.

Loonkosten stijgen 2,2 procent

De loonkosten per arbeidsjaar waren in het derde kwartaal van dit jaar 2,2 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2004. Deze stijging is hoger dan de CAO-loonstijging van 1,0 procent. Het verschil is voor een deel het gevolg van hogere werkgeverspremies voor onder andere pensioen. De stijging van de loonkosten is de laagste sinds 1997.

Opmerkelijk is dat de CAO-loonstijging iets is aangetrokken na het laagste punt van 0,5 procent in het tweede kwartaal van 2005. De loonkostenstijging in het derde kwartaal van 2005 verschilt tussen de bedrijfstakken. Het hoogst was de loonkostenstijging in de industrie en de bouw met 2,9 procent, het laagst in het onderwijs met slechts 0,7 procent.

Technische toelichting

Algemeen

Bovenstaande gegevens zijn ontleend aan de Arbeidsrekeningen: deze vormen een geïntegreerd stelsel van gegevens over de arbeidsmarkt. De raming van de werkgelegenheid vindt nu meer geïntegreerd plaats via het nieuwe Sociaal Statistisch Bestand (SSB), waarin naast de waarnemingen van de diverse enquêtes van het CBS ook informatie uit registers van o.a. belastingdienst, sociale verzekering en Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) is gebruikt. Hiernaast worden diverse bronnen gebruikt, zoals de jaar- en kwartaalcijfers uit de Enquête Werkgelegenheid en Lonen en de Enquête Beroepsbevolking. De Arbeidsrekeningen maken deel uit van de Nationale rekeningen.

Achtergrondinformatie bijstellingen

Op 15 november is als gebruikelijk een eerste raming van het *totaal* aantal banen en arbeidsjaren van werknemers voor het derde kwartaal van 2005 gepubliceerd. Deze raming is nu herzien en uitgebreid met een verdeling naar bedrijfstakken en naar geslacht.

De cijfers kunnen later nog worden aangepast, met name in het kader van de reguliere jaarlijkse aanpassing van de Nationale rekeningen, die voor het eerst weer plaatsvindt in juni 2006. De seizoen gecorrigeerde cijfers van voorgaande kwartalen kunnen fractioneel zijn veranderd door herberekening van het seizoenpatroon.

Overige informatie

Voor het samenstellen van de kwartaalgegevens over werkgelegenheid en lonen is vooral gebruik gemaakt van de kwartaaluitkomsten van de Enquête Werkgelegenheid en Lonen. Dit onderzoek meet elk kwartaal het aantal banen bij bedrijven en instellingen per ultimo van een kwartaal en de loonsommen

van werknemers in dat kwartaal. Dit gebeurt op basis van een steekproef bij bedrijven en instellingen.

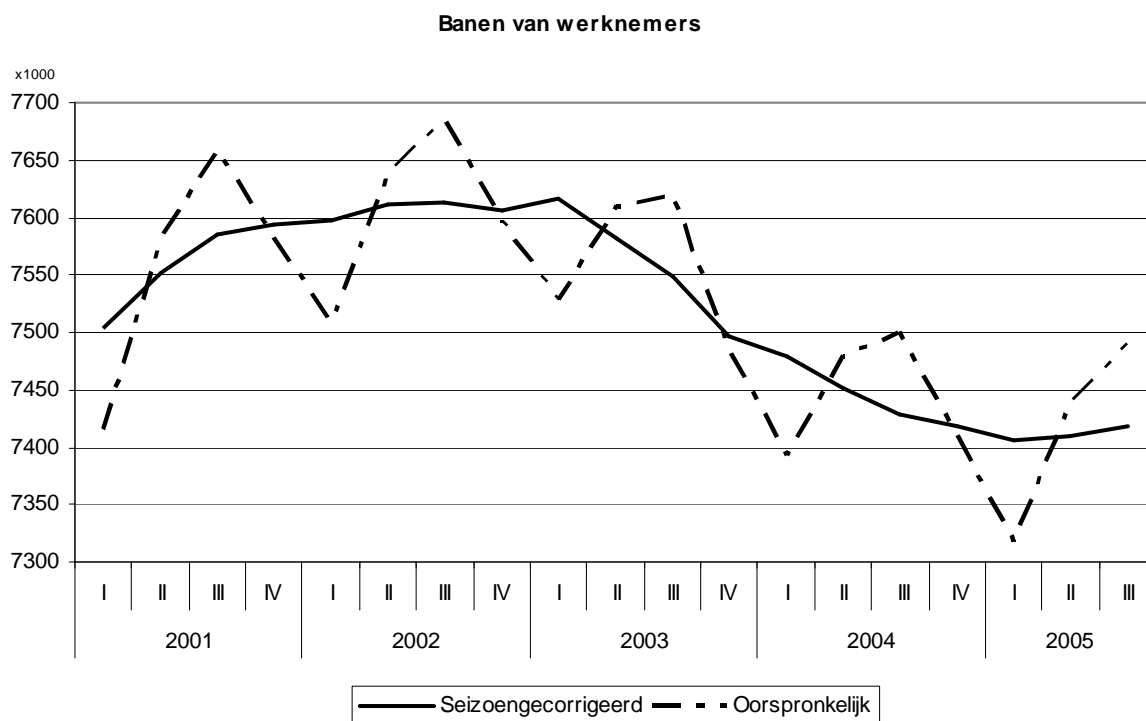
De gegevens in dit persbericht hebben uitsluitend betrekking op banen van *werknemers*. Zelfstandigen blijven dus buiten beschouwing. Het aantal banen van werknemers in de Arbeidsrekeningen is het gemiddelde aantal banen in een kwartaal of in een jaar. Tot voor kort werden alleen jaar-op-jaarmutaties van kwartalen gepubliceerd. Sinds oktober 2004 worden voor de banen ook seizoen gecorrigeerde kwartaalcijfers gepubliceerd. Hierdoor is ook vergelijking van kwartaal op kwartaal mogelijk. Omslagen in de ontwikkeling worden bij seizoen gecorrigeerde cijfers eerder zichtbaar.

Een arbeidsjaar wordt berekend door alle (deeltijd)banen om te rekenen naar voltijd banen. Twee halve banen leveren samen dus één arbeidsjaar op. Arbeidsjaar en voltijd baan worden hier gebruikt als synoniemen.

De loonkosten voor werkgevers bestaan uit twee componenten: lonen en salarissen enerzijds en sociale premies ten laste van werkgevers anderzijds. Dit begrip loonkosten komt overeen met het begrip beloning van werknemers in de Nationale rekeningen.

Voor de CAO-loonstijging is de CAO-loonstijging per maand inclusief bijzondere beloningen genomen.

Onder bedrijfsleven wordt in dit persbericht verstaan: alle bedrijfstakken minus openbaar bestuur, onderwijs en gezondheids- en welzijnszorg. De gegevens over de relatief kleine bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie en water (respectievelijk 9 en 31 duizend banen) zijn in de industrie opgenomen.

Bron: CBS

Tabel 1. Banen van werknemers naar bedrijfstak

	2003	2004	2004		2005		
			III	IV	I	II	III
1000 banen							
Landbouw en visserij	135	134	150	128	116	130	145
Industrie 1)	993	955	951	946	932	935	931
Bouwnijverheid	405	380	380	374	366	369	369
Handel	1 255	1 225	1 230	1 226	1 197	1 213	1 223
Horeca	270	265	269	257	254	268	264
Vervoer en communicatie	470	458	458	455	449	451	450
Financiële instellingen	278	275	276	278	269	273	274
Zakelijke dienstverlening	1 306	1 294	1 318	1 276	1 292	1 325	1 354
Openbaar bestuur	553	540	536	535	532	534	525
Gesubsidieerd onderwijs	438	442	439	445	439	444	440
Gezondheids- en welzijnszorg	1 122	1 144	1 157	1 154	1 142	1 160	1 180
Cultuur en overige dienstverlening	337	334	336	335	329	335	335
Totaal	7 561	7 445	7 500	7 410	7 317	7 437	7 489
w.v. mannen	4 151	4 069	4 089	4 060	3 970	4 034	4 056
vrouwen	3 409	3 376	3 411	3 350	3 347	3 403	3 434
%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar							
Landbouw en visserij	-1,4	-1,0	-1,5	1,5	-3,9	-3,9	-3,3
Industrie 1)	-3,3	-3,9	-4,0	-2,9	-3,1	-2,6	-2,1
Bouwnijverheid	-4,5	-6,1	-6,1	-5,6	-4,7	-3,7	-3,0
Handel	-0,9	-2,3	-2,3	-2,4	-1,8	-1,0	-0,6
Horeca	-3,0	-1,7	-2,3	-1,5	-2,3	-2,2	-1,9
Vervoer en communicatie	-1,9	-2,6	-2,7	-2,2	-2,2	-1,8	-1,8
Financiële instellingen	-2,9	-0,8	-0,4	0,2	-1,3	-1,0	-0,7
Zakelijke dienstverlening	-2,9	-0,9	-0,6	1,2	1,1	1,8	2,7
Openbaar bestuur	2,3	-2,4	-2,7	-2,7	-2,2	-1,9	-2,0
Gesubsidieerd onderwijs	2,0	0,8	0,7	-0,3	0,1	0,2	0,2
Gezondheids- en welzijnszorg	5,4	2,0	1,6	1,8	1,6	1,7	2,0
Cultuur en overige dienstverlening	2,0	-0,8	-0,9	-0,7	-0,2	-0,3	-0,3
Totaal	-0,6	-1,5	-1,6	-1,0	-1,0	-0,6	-0,1
w.v. mannen	-2,6	-2,0	-1,9	-1,5	-1,8	-1,3	-0,8
vrouwen	2,0	-1,0	-1,2	-0,4	-0,1	0,3	0,7

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Tabel 2. Banen van werknemers naar bedrijfstak, seizoengecorrigeerd

	2003	2004	2004		2005		
			III	IV	I	II	III
1000 banen							
Landbouw en visserij	135	134	134	133	129	129	129
Industrie 1)	993	955	949	946	936	933	929
Bouwnijverheid	405	380	377	373	371	368	366
Handel	1 255	1 225	1 222	1 217	1 214	1 214	1 215
Horeca	270	265	264	262	262	260	259
Vervoer en communicatie	470	458	456	455	452	451	448
Financiële instellingen	278	275	275	275	272	273	273
Zakelijke dienstverlening	1 306	1 294	1 292	1 296	1 308	1 315	1 328
Openbaar bestuur	553	540	538	536	532	531	528
Gesubsidieerd onderwijs	438	442	441	442	442	443	442
Gezondheids- en welzijnszorg	1 122	1 144	1 146	1 151	1 154	1 162	1 169
Cultuur en overige dienstverlening	337	334	334	334	333	333	333
Totaal	7 561	7 445	7 429	7 419	7 407	7 410	7 417
%-verandering t.o.v. vorige periode							
Landbouw en visserij	-1,4	-1,0	-0,2	-0,9	-2,3	-0,6	0,0
Industrie 1)	-3,3	-3,9	-0,8	-0,4	-1,0	-0,4	-0,4
Bouwnijverheid	-4,5	-6,1	-1,2	-1,1	-0,6	-0,8	-0,5
Handel	-0,9	-2,3	-0,4	-0,4	-0,3	0,0	0,0
Horeca	-3,0	-1,7	-1,0	-0,5	-0,2	-0,6	-0,6
Vervoer en communicatie	-1,9	-2,6	-0,6	-0,4	-0,5	-0,4	-0,5
Financiële instellingen	-2,9	-0,8	-0,1	-0,1	-0,9	0,2	0,1
Zakelijke dienstverlening	-2,9	-0,9	0,1	0,3	0,9	0,5	1,0
Openbaar bestuur	2,3	-2,4	-0,6	-0,5	-0,6	-0,3	-0,6
Gesubsidieerd onderwijs	2,0	0,8	-0,2	0,0	0,1	0,2	-0,2
Gezondheids- en welzijnszorg	5,4	2,0	0,3	0,5	0,2	0,6	0,6
Cultuur en overige dienstverlening	2,0	-0,8	0,0	0,0	-0,2	-0,1	0,0
Totaal	-0,6	-1,5	-0,3	-0,1	-0,2	0,0	0,1

1) inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Tabel 3. Arbeidsvolume van werknemers naar bedrijfstak

	2003	2004	2004		2005		
			III	IV	I	II	III
1000 arbeidsjaren							
Landbouw en visserij	92	91	100	87	82	89	97
Industrie 1)	899	862	859	854	843	844	841
Bouwnijverheid	388	364	363	359	350	352	353
Handel	897	880	881	880	864	871	876
Horeca	148	146	148	142	141	147	145
Vervoer en communicatie	391	379	379	375	374	375	372
Financiële instellingen	241	239	239	242	233	237	237
Zakelijke dienstverlening	930	919	932	906	923	940	951
Openbaar bestuur	486	473	470	470	466	466	463
Gesubsidieerd onderwijs	331	333	331	335	330	334	331
Gezondheids- en welzijnszorg	757	772	777	780	773	778	788
Cultuur en overige dienstverlening	237	235	236	237	232	235	235
Totaal	5 797	5 694	5 714	5 667	5 611	5 667	5 688
w.v. mannen	3 609	3 526	3 533	3 510	3 456	3 489	3 500
vrouwen	2 188	2 168	2 182	2 158	2 154	2 178	2 188
%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar							
Landbouw en visserij	-1,5	-1,1	-1,9	2,1	-3,7	-4,2	-3,3
Industrie 1)	-3,3	-4,0	-4,2	-3,0	-3,1	-2,6	-2,2
Bouwnijverheid	-4,4	-6,2	-6,3	-5,6	-4,7	-3,7	-3,0
Handel	-1,7	-2,0	-1,8	-2,3	-1,7	-0,9	-0,6
Horeca	-2,4	-1,4	-1,9	-0,8	-2,4	-2,1	-1,6
Vervoer en communicatie	-2,1	-2,9	-2,9	-2,5	-2,2	-1,8	-1,7
Financiële instellingen	-3,6	-0,8	-0,2	-0,4	-1,3	-1,0	-0,7
Zakelijke dienstverlening	-2,7	-1,2	-0,5	0,1	0,8	1,6	2,0
Openbaar bestuur	2,1	-2,5	-2,8	-3,2	-2,4	-2,1	-1,5
Gesubsidieerd onderwijs	2,1	0,3	0,3	-0,6	-0,1	0,0	0,0
Gezondheids- en welzijnszorg	5,3	2,0	1,8	1,4	1,4	1,3	1,4
Cultuur en overige dienstverlening	2,0	-0,8	-0,9	-0,7	-0,2	-0,3	-0,3
Totaal	-0,9	-1,8	-1,7	-1,5	-1,3	-0,8	-0,5
w.v. mannen	-2,6	-2,3	-2,2	-2,0	-1,9	-1,4	-0,9
vrouwen	2,0	-0,9	-1,0	-0,7	-0,2	0,1	0,3

1) inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Tabel 4. Loonkosten per arbeidsjaar naar bedrijfstak

	2003	2004	2004	2005				
				III	IV	I	II	III
	Per jaar	Per kwartaal						
	1000 euro's							
Landbouw en visserij	32,7	33,9	7,7	8,5	8,2	9,4	7,7	
Industrie 1)	44,2	45,9	10,5	11,4	11,2	13,7	10,8	
Bouwnijverheid	40,9	42,9	10,3	10,5	10,3	12,5	10,5	
Handel	36,6	37,8	8,7	9,2	9,3	11,1	8,9	
Horeca	28,0	28,2	6,8	6,9	7,1	7,9	7,0	
Vervoer en communicatie	43,2	44,7	10,2	11,2	10,7	13,0	10,4	
Financiële instellingen	64,7	68,9	14,5	16,7	18,6	19,8	14,7	
Zakelijke dienstverlening	44,5	45,4	10,4	11,2	11,2	13,1	10,7	
Openbaar bestuur	47,7	49,6	11,3	12,8	11,6	14,5	11,6	
Gesubsidieerd onderwijs	49,9	51,5	11,8	13,2	11,8	15,2	11,8	
Gezondheids- en welzijnszorg	36,9	37,8	8,4	9,7	9,0	11,0	8,6	
Cultuur en overige dienstverlening	39,0	40,0	9,0	9,9	9,7	11,9	9,1	
Totaal	42,5	43,9	10,0	11,0	10,7	12,8	10,2	
	% -verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar							
Industrie 1)	4,0	3,9	4,1	3,7	3,4	3,4	2,9	
Bouwnijverheid	4,7	4,9	4,2	3,5	3,3	2,9	2,9	
Handel	5,0	3,2	3,1	3,3	3,2	2,7	2,7	
Horeca	1,9	0,8	1,0	-0,1	3,1	2,9	2,4	
Vervoer en communicatie	4,3	3,4	3,4	3,5	2,3	2,4	2,1	
Financiële instellingen	4,8	6,4	6,4	6,5	1,9	1,8	1,5	
Zakelijke dienstverlening	4,4	2,1	1,7	2,1	2,0	2,0	2,1	
Openbaar bestuur	3,2	3,9	3,6	4,1	2,1	2,5	2,6	
Gesubsidieerd onderwijs	3,5	3,3	3,3	3,1	1,8	2,0	0,7	
Gezondheids- en welzijnszorg	3,6	2,5	2,4	2,4	1,9	2,2	2,1	
Cultuur en overige dienstverlening	4,2	2,7	2,9	2,3	1,9	2,2	1,5	
Totaal	4,0	3,3	3,2	3,2	2,4	2,4	2,2	

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS